SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA *2026-2029*
(skrajne daty)
Rok akademicki 2026/2027

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	**Organizacja ratownictwa medycznego**
Kod przedmiotu*	ORM
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Wydział Nauk o Zdrowiu i Psychologii
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Katedra Ratownictwa Medycznego
Kierunek studiów	Ratownictwo Medyczne
Poziom studiów	Studia I stopnia
Profil	Praktyczny
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	Rok I, Semestr 1
Rodzaj przedmiotu	Przedmiot kształcenia treści kierunkowych
Język wykładowy	polski
Koordynator	
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr n. o zdr. Justyna Kosydar-Bochenek

***** *-opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce*

1.1.Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	**Liczba pkt. ECTS**
1	30								2

1.2. Sposób realizacji zajęć

- [x] zajęcia w formie tradycyjnej
- [ ] zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (**egzamin**, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)
Egzamin

2.WYMAGANIA WSTĘPNE

Brak

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Zapoznanie studenta z genezą, rozwojem oraz współczesnymi modelami organizacji systemów ratownictwa medycznego w Polsce i na świecie.
C2	Zapoznanie studenta z zasadami organizacji i funkcjonowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne w Polsce, w tym z jego strukturą, jednostkami systemu, zasadami planowania, finansowania, dysponowania i koordynacji działań.
C3	Zapoznanie studenta z rolą ratownika medycznego oraz innych podmiotów i osób uczestniczących w organizacji i funkcjonowaniu systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne, a także z podstawowymi prawnymi i organizacyjnymi uwarunkowaniami wykonywania zawodu ratownika medycznego.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych [1]
EK_01	zasady funkcjonowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne	C.W111.
EK_02	rolę i znaczenie Lotniczego Pogotowia Ratunkowego w systemie Państwowe Ratownictwo Medyczne	C.W112

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

1. Geneza i rozwój ratownictwa medycznego

- Geneza i najważniejsze etapy rozwoju ratownictwa medycznego na świecie.
- Historia i rozwój ratownictwa medycznego w Polsce.
- Rozwój zawodu ratownika medycznego w Polsce.

2. Systemy ratownictwa medycznego na świecie

- Pojęcie i podstawowe elementy systemu ratownictwa medycznego.
- Modele organizacji systemów ratownictwa medycznego – model anglo-amerykański, franko-niemiecki oraz modele mieszane.
- Organizacja ratownictwa medycznego w wybranych państwach Unii Europejskiej i świata.
- Porównanie wybranych rozwiązań dotyczących organizacji pomocy przedszpitalnej, personelu, systemów dyspozytorskich i transportu pacjentów.

3. System Państwowe Ratownictwo Medyczne w Polsce

- Historia i rozwój systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne w Polsce.
- Cele i zadania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne.
- Aktualne podstawy prawne organizacji i funkcjonowania systemu.
- Podstawowe definicje i pojęcia związane z funkcjonowaniem systemu.
- Organy administracji publicznej odpowiedzialne za organizację i nadzór nad systemem.
- Planowanie, organizacja i finansowanie systemu.
- Wojewódzki plan działania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne.
- Rejony operacyjne i obszary działania zespołów ratownictwa medycznego.

4. Jednostki systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne

- Szpitalne oddziały ratunkowe – zasady organizacji, struktura, zadania i funkcje.
- Organizacja przyjęcia i segregacji medycznej pacjentów w SOR.
- System zarządzający trybami obsługi pacjenta w szpitalnym oddziale ratunkowym – TOPSOR.
- Zespoły ratownictwa medycznego – organizacja, rodzaje, skład i zadania.
- Zespoły ratownictwa medycznego podstawowe i specjalistyczne.
- Motocyklowe jednostki ratunkowe.
- Zasady gotowości i funkcjonowania zespołów ratownictwa medycznego.

5. Lotnicze Pogotowie Ratunkowe

- Organizacja i funkcjonowanie Lotniczego Pogotowia Ratunkowego.
- Organizacja, skład i zadania lotniczych zespołów ratownictwa medycznego.
- Zasady dysponowania lotniczych zespołów ratownictwa medycznego.
- Rola i znaczenie Lotniczego Pogotowia Ratunkowego w systemie Państwowe Ratownictwo Medyczne.
- Współpraca lotniczych i naziemnych zespołów ratownictwa medycznego.

6. Dyspozytornie medyczne i system powiadamiania ratunkowego

- Organizacja i funkcjonowanie dyspozytorni medycznych.
- Rola i zadania dyspozytora medycznego oraz głównego dyspozytora medycznego.
- Przyjmowanie zgłoszeń i powiadomień o zdarzeniach.
- Ustalanie priorytetu zgłoszenia i dysponowanie zespołami ratownictwa medycznego.
- Numer alarmowy 999.
- System powiadamiania ratunkowego i numer alarmowy 112.
- Centra Powiadamiania Ratunkowego – organizacja i zadania.
- Współpraca Centrum Powiadamiania Ratunkowego z dyspozytornią medyczną.
- Przepływ informacji pomiędzy CPR, dyspozytornią medyczną i jednostkami systemu.

7. System Wspomagania Dowodzenia Państwowego Ratownictwa Medycznego

- Cel, organizacja i podstawowe funkcje SWD PRM.
- Wykorzystanie SWD PRM w przyjmowaniu zgłoszeń, dysponowaniu zespołami ratownictwa medycznego i koordynacji działań.
- Pozycjonowanie i monitorowanie zespołów ratownictwa medycznego.
- Znaczenie systemów teleinformatycznych i łączności w funkcjonowaniu Państwowego Ratownictwa Medycznego.

8. Koordynacja funkcjonowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne

- Rola i zadania wojewódzkiego koordynatora ratownictwa medycznego.
- Rola krajowego koordynatora ratownictwa medycznego.
- Krajowe Centrum Monitorowania Ratownictwa Medycznego – organizacja i podstawowe zadania.
- Koordynacja działań jednostek systemu na poziomie wojewódzkim i krajowym.

9. Szpitalne zabezpieczenie systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne

- Centra urazowe – organizacja, struktura i zadania.
- Centra urazowe dla dzieci.
- Jednostki organizacyjne szpitali wyspecjalizowane w zakresie udzielania świadczeń niezbędnych dla ratownictwa medycznego.
- Zasady kierowania pacjenta do właściwego podmiotu leczniczego.
- Współpraca przedszpitalnej i szpitalnej części systemu.

10. Jednostki współpracujące z systemem Państwowe Ratownictwo Medyczne

- Pojęcie i zadania jednostek współpracujących z systemem.
- Państwowa Straż Pożarna i jednostki ochrony przeciwpożarowej włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.
- Podmioty realizujące ratownictwo górskie i wodne oraz inne jednostki współpracujące z systemem.
- Kwalifikowana pierwsza pomoc i rola ratownika.
- Zasady współdziałania jednostek współpracujących z zespołami ratownictwa medycznego.

11. Organizacja akcji medycznej

- Pojęcie i zasady prowadzenia akcji medycznej.
- Kierowanie medycznymi czynnościami ratunkowymi.
- Organizacja współpracy służb i podmiotów na miejscu zdarzenia.
- Organizacja działań podczas zdarzeń z dużą liczbą osób poszkodowanych.
- Koordynacja zasobów systemu w sytuacjach szczególnych.
- Funkcjonowanie systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne w stanach zagrożenia epidemicznego, epidemii, katastrof i innych sytuacjach kryzysowych.

12. Zawód ratownika medycznego w systemie ochrony zdrowia

- Aktualne podstawy prawne wykonywania zawodu ratownika medycznego.
- Warunki wykonywania zawodu i prawo wykonywania zawodu ratownika medycznego.
- Rejestr ratowników medycznych.
- Zakres zadań zawodowych i miejsca wykonywania zawodu ratownika medycznego.
- Medyczne czynności ratunkowe i inne świadczenia zdrowotne udzielane przez ratownika medycznego.
- Podstawowe prawa i obowiązki zawodowe ratownika medycznego.
- Ustawiczny rozwój zawodowy ratowników medycznych.
- Samorząd zawodowy ratowników medycznych – organizacja i podstawowe zadania.
- Podstawowe zasady odpowiedzialności zawodowej ratownika medycznego.

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych i zajęć praktycznych

Nie dotyczy.

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Nie dotyczy

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład informacyjny i problemowy z prezentacją multimedialną, wykład konwersatoryjny, analiza aktów prawnych i dokumentów dotyczących organizacji systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne, analiza schematów organizacyjnych oraz studium przypadku.

Np.:
Wykład: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną, metody kształcenia na odległość
Ćwiczenia: analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny), praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja),gry dydaktyczne, metody kształcenia na odległość
Laboratorium: wykonywanie doświadczeń, projektowanie doświadczeń

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01 – EK_02	Zaliczenie bez oceny, Egzamin pisemny	wykład

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

WYKŁAD

Warunki zaliczenia:

- 100% obecności na zajęciach,
- realizacja krótkich quizów kontrolnych obejmujących treści poszczególnych bloków tematycznych.

Forma egzaminu końcowego:

- egzamin pisemny w formie testu jednokrotnego wyboru;
- warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest udzielenie minimum 60% poprawnych odpowiedzi;
- egzamin w drugim terminie odbywa się w sesji poprawkowej i ma formę pisemną – test jednokrotnego wyboru

Zakres ocen:

5,0 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 93-100%
4,5 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 85-92%
4,0 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 77-84%
3,5 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 69-76%
3,0 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 60%-68%
2,0 – student zaliczył efekty uczenia się poniżej 60%

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	30
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	4
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	16
SUMA GODZIN	50
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

** Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.*

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	Nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	Nie dotyczy

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. Ustawa z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym, t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 141, z późn. zm.
2. Ustawa z dnia 1 grudnia 2022 r. o zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych, t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 339, z późn. zm.
3. Wybrane aktualne akty wykonawcze do ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym oraz ustawy o zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych – według wykazu podanego przez prowadzącego.

Literatura uzupełniająca:

1. Kosydar-Bochenek J., Ozga D., Szymańska J., Lewandowski B. Systemy ratownictwa medycznego a system polski. Zdr Publ 2012;122(1):70-74
2. Studia i materiały do dziejów ratownictwa medycznego w Polsce, Jerzy Konieczny, Garmond Oficyna Wydawnicza 2007
3. Aktualne materiały i opracowania dotyczące organizacji systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne publikowane przez Ministerstwo Zdrowia, Krajowe Centrum Monitorowania Ratownictwa Medycznego oraz Lotnicze Pogotowie Ratunkowe - według wykazu podanego przez prowadzącego.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej

[1] W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.